

विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७५

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बेल्डाडी गाउँपालिका, कंचनपुर

तयार गर्ने बेल्डाडी गाउँपालिका बेल्डाडी, कंचनपुर

गाउँ कार्यपालिकाबाट स्विकृत मिति: २०७५/११/३०
प्रमाणिकरण मिति: २९७५/१२/०३

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बेल्डाडी गाउँपालिका
विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना:

बेल्डाडी गाउँपालिका क्षेत्र भित्र प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद्बाट हुन सक्ने जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन गर्नका लागि स्थापना भएको विपद् व्यवस्थापन कोष सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि बनाउन बाञ्छनीय भएकोले, स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (२) को अधिनमा रहि गाउँ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५ को दफा २७ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी **बेल्डाडी** गाउँपालिका कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाई लागु गरिएको छ ।

परिच्छेद- १

प्रारम्भिक

१.संक्षिप्त नाम र प्रारम्भः(१) यो कार्यवधिको नाम “विपद् व्यवस्थापन कोष (सञ्चालन) कार्यविधि, २०७५” रहेको छ ।

(२) यो कार्य विधि तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२.परिभाषा: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यवधिमा,

- (क) “ऐन” भन्नाले गाउँ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७५ सम्भन्धित ।
- (ख) “कोष” भन्नाले ऐनको दफा १२ बमोजिमको विपद् व्यवस्थापन कोष सम्भन्धित ।
- (ग) “प्रभावित व्यक्ति” भन्नाले विपद्को घटनाबाट परिवारका सदस्य गुमाएको, शारीरिक वा मानसिक समस्या उत्पन्न भएको, घर, जग्गा जमिन, पशुपन्छी, खाद्यान्न, लत्ताकपडा तथा अन्य सम्पत्तिमा आंशिक वा पूर्णरूपमा नोक्सानी पुगेको वा विपद्का कारण अन्य कुनै तरिकाबाट प्रभावित भएको व्यक्तिलाई सम्भन्धित ।
- (घ) “राहत” भन्नाले विपद् प्रभावित व्यक्तिलाई उपलब्ध गराईने नगद तथा वस्तुगत सहायता सामग्री समेत सम्भन्धित ।
- (ङ.) “अनुगमन समिति” भन्नाले यस कार्यवधिको दफा १८ बमोजिमको तालिकाको लाई सम्भन्धित ।
- (च) “संयोजक” भन्नाले समितिको संयोजक सम्भन्धित ।
- (छ) गाउँपालिका भन्नाले **बेल्डाडी** गाउँपालिकालाई सम्भन्धित पर्दछ ।

परिच्छेद - २

विपद् व्यवस्थापन कोष समिति, आपतकालिन प्रतिकार्य समिति को काम कर्तव्य अधिकार

३.गाउँ विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समिति: (१) गाउँ स्तरिय विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालनका लागि देहाय बमोजिमको ११ सदस्य गाउँ विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समिति गठन गरिने छ ।

(क)गाउँपालीका प्रमुख	संयोजक
(ख)गाउँपालीका उपप्रमुख	सदस्य
(ग)प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	सदस्य
(घ) विषयगत समितिका संयोजकहरु	सदस्य
(ङ) लेखा प्रशासन शाखा प्रमुख	सदस्य
(च) विपद् व्यवस्थापन हेर्ने गरि तोकिएको शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव
- (२) नेपाल रेडक्रस सोसाईट, उवासंघ, गैसस महासंघ समन्वय समिति लगायतका सामाजिक संस्थाहरु आवश्यक भएमा आमन्त्रित गर्न सकिने छ ।

४. गाउँ स्तरिय विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समितिको काम कर्तव्य र अधिकार:

- (क) गाउँ स्तरिय विपद् व्यवस्थापन कोषका लागि आवश्यक बजेट प्रक्षेपण गर्ने त्यसका लागि वार्षिक योजनामा बजेट विनियोजन गरि गाउँ सभामा पेश गर्ने ।

- (ख) विपद् व्यवस्थापन कोष लाई पूर्वतयारी, पूर्वसूचना, आपतकालिन उद्धार तथा राहतमा लगायतका क्षेत्रमा अनुसूचि २ वमोजिम बाडफाइ गर्ने ।
- (ग) विपद् व्यवस्थापन कोष वृद्धिका लागि सरोकारवाला निकायमा आवश्यक पहल गरि कोष वृद्धि गर्दै जाने ।
- (घ) कोषको रकम विपद् प्रभावीतको सहयोग र राहतमा उपयोग भए नभएको सुनिश्चित गर्ने साथै कोषको रकमको उपयोगको समिक्षा गर्ने ।
- (ङ) कोषको रकमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक नीति, कार्यविधि आवश्यक भएमा गाउँ स्तरिय विपद् व्यवस्थापन समितिमा छलफल गरि कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।
- च) विपद् व्यवस्थापन कोषको छेट्टै खाता को व्यवस्था गरि संचालनमा ल्याउने व्यवस्था मिलाउने ।
- छ) आपतकालिन प्रतिकार्य समितिको ले पुर्याएको उद्धार तथा राहत खर्च उपयुक्त भए नभएको एकिन गर्ने ।
- ज) विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समितिको बैठक गाउँ सभा अगावै अर्थात् योजना तर्जुमाका समयमा, बाढी पूर्व जेष्ठ महिना, शितलहर पूर्व मंशिर महिना, हुरीवतास तथा आगलागी सम्बन्धमा फागुनमा र अन्य विपद्का समयमा आवश्यकता अनुसार वस्ने छ ।
- झ) बैठक विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समितिको संयोजक/गाउँ प्रमुखको आदेशमा सदस्य सचिव ले बोलाउनु पर्ने छ र निर्णय र गतिविधिको दस्तावेजीकरण सदस्य सचिवले गर्नु/गराउनु पर्नेछ ।

५. आपतकालिन प्रतिकार्य समिति: विपद्का घटना हुनासाथ खोज, उद्धार र राहत लगायतका प्राथमिक कार्यहरूमा विपद् बाट भएको क्षती आकलन गर्न, उद्धार र राहतको सिफारिस गर्न का लागि देहाय वमोजिमको आपतकालिन प्रतिकार्य समिति गठन गरिने छ ।

क) वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन समिति संयोजक	संयोजक
ख) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष वा अध्यक्षले तोको वडा सदस्य	सदस्य
ग) नेपाल प्रहरी प्रतिनिधि	सदस्य
घ) नेपाल रेडक्रस सोसाईटी प्रतिनिधि	सदस्य
ङ) विपद् व्यवस्थापन शाखा प्रमुख	सदस्य सचिव
च) प्रभावीत क्षेत्रमा विपद् व्यवस्थापनमा कार्यरत गैर सरकारी संस्थाको प्रतिनिधिलाई आमन्त्रण गर्न सकिने छ ।	
छ) गाउँ रहेका पूर्वसूचना, खोज उद्धार, प्राथमिक उपचार, आपतकालिन राहत व्यवस्थापन लगायतका कार्यदलका संयोजकहरूलाई पनि आवश्यकता हेरी आमन्त्रण गर्न सकिने छ ।	
ज) आपतकालिन प्रतिकार्य समितिको बैठक बाढी पूर्व जेष्ठ महिना, शितलहर पूर्व मंशिर महिना, हुरीवतास तथा आगलागी सम्बन्धमा फागुनमा र अन्य विपद्का समयमा आवश्यकता अनुसार वस्ने छ ।	
झ) बैठक आपतकालिन प्रतिकार्य समितिका संयोजकको आदेशमा सदस्य सचिवले बोलाउनु पर्ने छ र निर्णय र गतिविधिको दस्तावेजीकरण सदस्य सचिवले गर्नु पर्नेछ ।	

६. आपतकालिन प्रतिकार्य समिति को काम कर्तव्य र अधिकार:

- (क) विपद्का समयमा गाउँको विपद् व्यवस्थापन समिति अन्तर्गतका खोज उद्धार कार्यदल, समुदायमा रहेका खोज उद्धार कार्यदल, नेपाल प्रहरी, नेपाली सेना, सशस्त्र सिमा प्रहरी

- लगायका सुरक्षा निकाय र अन्य संघ संस्था तथा समुदायबाट भएको खोज उद्धारको पहल लाई गाउँपालिका तर्फबाट आवश्यक सहयोग पुर्याउने ।
- ख) खोज उद्धार का समयमा र खोज उद्धार पश्चात लगत्तै प्रारम्भीक क्षतीको आंकन गर्ने र क्षती भएको हरूको अनुसूची र वमोजिमको विवरण तयार गर्ने तत्काल राहतका लागि आवश्यक सिफारिस गर्ने ।
- ग) विपद् पश्चात तत्काल प्रारम्भीक विवरण अनुरूप तत्काल उद्धार गरिएका क्षेत्रमा आवश्यक सुख्खा खाना लगायतको व्यवस्थाका लागि सिफारिस गर्ने । वितरणको व्यवस्था मिलाउने ।
- घ) विपद् आएको एक हप्ता देखी अवस्था हेरी १ महिना भित्र क्षतीको पूर्ण विवरण सहित आवश्यक राहतको सिफारिस गर्ने र आवश्यक राहत वितरणको व्यवस्था मिलाउने ।
- ङ) आपतकालिन प्रतिकार्यमा राहत सहयोग वितरणका लागि मानविय सहायतका क्षेत्रमा काम गर्ने गैसस लगायतका संघ संस्थालाई राहतको प्याकेज र वितरण क्षेत्र दोहोरो नपर्ने गरि फिल्ड तोक्ने । सो को जानकारी विपद् व्यवस्थापन संयोजक गाउँ प्रमुख र उपप्रमुख लाई गराउने ।
- ढ) प्रतिकार्यको काममा गाउँ, वडा र समुदायमा रहेका पूर्वसूचना, खोज उद्धार, प्राथमिक उपचार, आपतकालिन राहत व्यवस्थापन लगायतका कार्यदलहरुलाई परिचालन गर्ने ।

परिच्छेद - २

कोषको स्थापना, उद्देश्य तथा प्रयोग

- ३.कोषको स्थापना:** (१) स्थानीय स्तरमा उत्पन्न भएको वा हुनसक्ने विपद्को जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य गाउँ स्तरबाटै सञ्चालन गर्नका लागि आवश्यक स्रोत संकलन र परिचालन गर्न गाउँपालिकामा एक **विपद् व्यवस्थापन कोष** रहनेछ ।
- (२) कोषको आय रकम संकलन तथा व्यय रकम परिचालनका लागि गाउँपालिकाको सञ्चित कोष रहेको वित्तीय संस्थामा दफा ५ वमोजिम छुट्टै खाता खोल्नेछ ।
- (३) कोषको कूल आम्दानी अन्तर्गत यस कार्यविधिको दफा ५ वमोजिम कोषमा जम्मा हुनेगरी प्राप्त भएको रकम तथा दफा ६ को खाता रहेको वित्तीय संस्थाले कोष रकममा उपलब्ध गराएको ब्याज आय र दफा ६ वमोजिम प्राप्त भएको वस्तुगत सहायता सामाग्रीको प्रचलित मूल्य समेतलाई जनाउँनेछ । तर वस्तुगत सहायता सामाग्री दफा ६ प्रचलित मूल्यलाई बैंक हिसाबमा समावेश गरिने छैन ।
- (४) यस कार्यविधिको दफा ६ वमोजिम कोषको नाममा प्राप्त हुन आउने वस्तुगत सहायता सामाग्रीको छुट्टै मौज्दात किताब स्थापना गरि अभिलेख गरिनेछ ।

- ४.कोषको उद्देश्य:**(१) स्थानीय स्तरमा हुन सक्ने सम्भाव्य विपद्को जोखिम न्यूनिकरण तथा विपद्को व्यवस्थापनकालागि आर्थिक तथा वस्तुगत सहायता परिचालन गर्न कोषबाट देहायका क्षेत्रमा काम गर्नेछः।

(क) विपद्को घटनाबाट प्रभावित व्यक्तिहरुलाई स्थानीय स्तरमा तुरुन्त खोज, उद्धार र राहत सेवा उपलब्ध गराउने ।

(ख) विपद् पर्दा तत्कालै स्थानीय स्तरमा सामना गर्न सक्ने अवस्था सिर्जना गर्ने ।

(ग) विपद् जोखिम न्यूनिकरण, पूर्वतयारी, प्रतिकार्य र पुनर्लाभ कार्यलाई सहज गर्ने ।

५.कोषको आम्दानी:(१) विपद् व्यवस्थापन ऐनको **दफा १२** को उपदफा **(२) र (३)** को अधिनमा रहि देहाय बमोजिमका रकम आम्दानीको रूपमा जम्मा हुनेछ ।

- (क) गाउँपालिकाको वार्षिक बजेट मार्फत **विपद् व्यवस्थापन कोषमा** जम्मा हुने गरी स्वीकृत रकम,
 - (ख) विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि कोषमा जम्मा हुनेगरी अन्य स्थानीय तहबाट प्राप्त रकम,
 - (ग) विपद् व्यवस्थापन कार्यका लागि कोषमा जम्मा हुनेगरी प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारबाट प्राप्त रकम,
 - (घ) गाउँ सभाबाट स्वीकृत आर्थिक ऐनमा व्यवस्था गरिए बमोजिम विपद् व्यवस्थापन कोषमा जम्मा हुनेगरी प्राप्त हुने शुल्क तथा दस्तुर रकम,
 - (ङ) गाउँ सभा सदस्य, गाउँकार्यपालिका सदस्य तथा गाउँपालिकाका कर्मचारीहरूको स्वेच्छिक निर्णयबाट प्राप्त हुने रकम,
 - (च) स्वदेशी विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघ संस्थाहरू र त्यसमा कार्यरत कर्मचारीहरू, उद्योगी, व्यवसायी, पेशाकर्मि, राजनीतिक दल, नागरिक समाज, धार्मिक तथा परोपकारी संघसंस्था र आम सर्वसाधारणबाट स्वेच्छिक रूपमा प्राप्त हुने रकम,
 - (छ) गैरआवासीय नेपाली, वैदेशिक सरकार तथा संघसंस्थाको तर्फबाट प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि प्राप्त हुने रकम,
 - (ज) कोषको खाता सञ्चालनमा रहेको वित्तीय संस्थाले त्यस्तो कोषमा रहेको रकममा उपलब्ध गराएको ब्याज आय,
 - (झ) दफा ६ को उपदफा (३) बमोजिम वस्तुगत सहायता सामाग्रीको बिक्रीबाट प्राप्त आय,
 - (ञ) प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि कोषमा जम्मा हुने गरी अन्य कुनै स्रोतबाट प्राप्त रकम ।
- (२) उपदफा (१) बमोजिम कोषलाई उपलब्ध हुने रकम सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाले यस कार्यविधिको दफा घ को उपदफा (२) बमोजिमको कोषको बैंक खातामा सिधै जम्मा गरिदिन वा गाउँपालिकाको आर्थिक प्रशासन शाखामा नगद जम्मा गर्न सक्नेछ । त्यसरी नगद जम्मा हुन आएमा आर्थिक प्रशासन शाखाले सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थालाई सोको भर्पाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (३) कोषमा रकम जम्मा गर्ने व्यक्ति तथा संस्थाको नाम र प्राप्त सहायता रकम सम्बन्धी मासिक विवरण अर्को महिनाको सात गते भित्र सार्वजनिक गरिनेछ । तर कुनै व्यक्ति वा संस्थाले सहायता उपलब्ध गराउँदा आफ्नो नाम सार्वजनिक नगर्न समितिलाई अनुरोध गरेको रहेछ भने निजको नाम उल्लेख गाडी विवरण सार्वजनिक गर्न बाधा पर्ने छैन ।

६.वस्तुगत सहायता सामाग्री:(१) **गाउँ विपद् व्यवस्थापन ऐनको दफा १२** को उपदफा **(२) र (३)** को अधिनमा रहि कुनै व्यक्ति वा संस्थाबाट नगद बाहेकको वस्तुगत सहायता सामाग्री प्राप्त हुन आएमा र त्यसरी प्राप्त सामाग्री विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा उपयोग हुने देखिएमा त्यस्तो वस्तुगत सहायता सामाग्रीलाई स्वीकार गरिनेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकार गरिएको वस्तुगत सहायता सामाग्रीलाई अलग्गै मौज्जात किताबमा आम्दानी अभिलेख जनाई त्यस्तो सामाग्रीको प्रचलित मूल्यलाई कोषको आम्दानीको रूपमा समेत अभिलेख गरिनेछ ।

स्पष्टिकरण: यस दफाको प्रयोजनका लागि प्रचलित मूल्य भन्नाले वस्तुगत सामाग्रीको साथमा प्राप्तहुने खरिद बिजक वा मूल्याङ्कनको प्रमाण र हुवानी लागत समेतको मूल्यलाई जनाउँनेछ । यदी त्यस्तो मूल्यबिना नै वस्तुगत सामाग्री प्राप्त हुन आएको रहेछ भने त्यस्तो वस्तुगत सामाग्रीको प्रचलित स्थानीय दररेट अनुसारको मूल्याङ्कनलाई आम्दानीको आधार मानिनेछ । सो पनि नभएमा त्यसरी प्राप्त सामाग्रीको लागि **विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समितिले** उचित ठहर्याएको मूल्याङ्कनलाई कोषको आम्दानीको आधारको रूपमा लिईनेछ ।

- (३) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त भई उपदफा (२) बमोजिम आम्दानी अभिलेख गरिएको कुनै सामाग्री तत्काल प्रयोग गर्न आवश्यक नपर्ने वा नमिल्ने वा लामो समयसम्म भण्डारण गरि राख्न पनि अनुकूल नहुने (सड्ने, बिग्रने, नासिने वा खेर जाने) प्रकृतिको भएमा समितिको निर्णयले त्यस्तो सामाग्रीलाई प्रचलित कानून बमोजिम लिलाम बिक्री गरी प्राप्त आय रकमलाई दफा ३ को उपदफा (२) बमोजिमको कोषको खातामा जम्मा गरिनेछ ।
- (४) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कुनै वस्तुगत सहायता सामाग्री स्थानीय विपद् व्यवस्थापनमा उपयोग नहुने वा उपयोग गर्न उपयुक्त नहुने देखिएमा समितिले निर्णय गरी त्यस्तो सहयोग आंशिक वा पूर्णरूपमा अस्वीकार गर्न सक्नेछ ।
- (५) उपदफा (१) वा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कुनै वस्तुगत सहायता सामाग्री प्रचलित मापदण्ड बमोजिमको न्यूनतम गुणस्तरयुक्त नभएको अवस्थामा त्यस्तो सामाग्रीलाई समितिले अस्वीकार गर्नेछ ।
- (६) उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त वस्तुगत सहायता सामाग्री उपदफा (४) वा (५) बमोजिम अस्वीकार गरिएको अवस्थामा बाहेक त्यस्तो सामाग्री उपलब्ध गराउने व्यक्ति वा संस्थालाई कार्यालयले सामाग्री प्राप्ति र स्वीकारोक्तिको भरपाई उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (६) उपदफा (१) बमोजिम स्वीकार गरी उपदफा (२) बमोजिम अभिलेख गरिएको र उपदफा (४) वा (५) बमोजिम अस्वीकार गरिएको सामाग्रीको विवरण तथा स्वीकार गरिएको सामाग्रीको हकमा सो उपलब्ध गराउने व्यक्ति वा संस्थाको नाम सम्बन्धी मासिक विवरण अर्को महिनाको सात गते भित्र सार्वजनिक गरिनेछ ।
तर कुनै व्यक्ति वा संस्थाले सहायता उपलब्ध गराउँदा आफ्नो नाम सार्वजनिक नगर्न समितिलाई अनुरोध गरेको रहेछ भने निजको नाम उल्लेख गाडी विवरण सार्वजनिक गर्न बाधा पर्ने छैन ।
- (७) यस दफा बमोजिम प्राप्त भएको वस्तुगत सहायता सामाग्रीलाई त्यस्तो सामाग्री भण्डारण गर्ने वा प्रयोग गरिने स्थानसम्म पुर्याउनका लागि सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थालाई नै अनुरोध गर्न सकिनेछ ।

७. कोषको प्रयोग: (१) कोषमा जम्मा भएको रकम खर्च गर्न तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि प्राप्त वस्तुगत सहायता सामाग्री खर्च निकास गर्न **विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समितिले** निर्णय गर्नुपर्ने छ ।

- (२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि तत्काल विपद् प्रतिकार्य गर्नु पर्ने अवस्था रहेको, तर समितिको बैठक बस्न सक्ने अवस्था नरहेमा तत् पश्चात लगतै बस्ने समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराउने गरी **प्रतिकार्य समिति संयोजकको** निर्णयबाट एक पटकमा बढीमा **रु.१०,०००/- (दश हजार)** विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समिति संयोजकको निर्णयबाट एक पटक बढीमा **रु.२०,०००/- (विस हजार)** सम्मको रकम खर्च गर्न बाधा पुग्ने छैन ।

- (३) कोषमा जम्मा भएको रकम तथा सामाग्री देहाय बमोजिमको कार्यमा खर्च गरिनेछ:

- (क) विपद्बाट प्रभावित भएको वा हुनसक्ने व्यक्ति वा समुदायको तत्काल खोजी, उद्धार तथा सम्पत्तिको संरक्षण गर्न,
- (ख) विपद् प्रभावितको तत्कालीन राहतका लागि आवश्यक पर्ने खाद्यान्न, खानेपानी, लत्ता कपडा, औषधी, सरसफाइ तथा शैक्षिक सामग्री जस्ता वस्तुहरू खरिद गरी उपलब्ध गराउन तथा तत् सम्बन्धी अन्य आवश्यक कार्य गर्न,
- (ग) विपद्को कारण स्थायी बसोबास स्थल गुमाएका व्यक्तिहरूका लागि अस्थायी शिविर वा आश्रय स्थल बनाउन तथा पुर्नस्थापना गर्न,
- (घ) विपद्को कारणबाट घाइते वा बिरामी भएका व्यक्तिको औषधो पचार गर्न,
- (ङ) विपद् प्रभावितलाई मनोवैज्ञानिक उपचार तथा मनोविमर्श प्रदान गर्न,
- (च) विपद्को कारणबाट मृत्यु भएका व्यक्तिको काजक्रिया वा सदगतका लागि निजको परिवारलाई तोकिए बमोजिमको सहायता उपलब्ध गराउन,
- (छ) विपद्को कारण सम्पत्तिको क्षती हुने व्यक्तिलाई तोकिएबमोजिमको राहत उपलब्ध गराउन,
- (ज) खोज, उद्धार तथा प्राथमिक उपचारका लागि स्वयम् सेवक तथा विशेषज्ञको परिचालन र सामग्री खरिद तथा भण्डारण गर्न,
- (झ) विपद्को कारणबाट भएको फोहरमैला तथा प्रदुषणको विसर्जन गर्न,
- (ञ) विपद् पूर्व सूचना प्रणाली स्थापना सम्बन्धी उपकरण खरिद, प्रणाली विकास र सोको सञ्चालन गर्न,
- (ट) खोज, उद्धार र राहतकोलागि तत्काल सञ्चार तथा यातायात सूचारु गर्न,
- (ठ) स्थानीय स्तरमा रहेका विपद् व्यवस्थापन स्वयम् सेवकहरूको क्षमता विकास तथा परिचालन सम्बन्धी कार्य गर्न,
- (ड) जोखिमयुक्त स्थानको पहिचान तथा उक्त स्थानको धनजनको स्थानान्तरण गर्न,
- (ढ) विपद् पश्चात विपद्बाट भएको क्षतिको लेखाजोखा र विपद् पश्चातको आवश्यकताको पहिचान गर्न,
- (ण) विपद् पछिको पुनःनिर्माण गर्न,
- (त) विपद् पुर्वतयारी, विपद् प्रतिकार्य, विपद् र विपदपछिको पुर्नलाभ, विपद् जोखिम न्यूनिकरण जस्ता विपद् व्यवस्थापनका कार्य गर्न,
- (थ) समितिले तोके बमोजिमको विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि अन्य काम गर्न, गराउन ।
- (४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि नियमितरूपमा गरिने विकास निर्माण सम्बन्धी कार्यलाई विपद् व्यवस्थापनसँग आवद्ध गराएर कोषबाट कुनै पनि किसिमको खर्च गर्न पाईनेछैन ।
- (५) कोषमा मौज्दात रकम **रु.३,००,०००/- (तिन लाख)** भन्दा घटि भएको अवस्थामा आपतकालिन कार्यबाहेक अन्य प्रयोजनका लागि कोषको रकम प्रयोग गरिने छैन ।

द.राहत सहायता वितरण: (१) प्रभावित व्यक्तिलाई राहत उपलब्ध गराउँदा कोषमा जम्मा भएको रकम र वस्तुगत सामग्री मध्ये आवश्यकता र औचित्यका आधारमा दुवै वा कुनै एक मात्र पनि उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम राहत उपलब्ध गराउनुपूर्व कोषबाट राहत उपलब्ध गराईदिने सम्बन्धमा विपद् प्रभावित व्यक्ति वा निजको एकाघरको परिवारका सदस्यले विपद्को घटना र सोबाट आँफू वा आफ्नो परिवारका सदस्यलाई पर्न गएको हानी नोक्सानीको विवरण सहित कार्यालयमा निवेदन दर्ता गर्नुपर्नेछ ।

- (३) उपदफा (२) बमोजिम निवेदन दर्ता गर्दा विपद्को घटना र सोबाट पर्न गएको हानी नोक्सानीको मूल्याङ्कन सहितको सज्जिन मुचुल्का वा प्रतिवेदन समेत निवेदनसाथ संलग्न गरिएको हुनुपर्नेछ ।
- (४) उपदफा (२) बमोजिम दर्ता भएको निवेदन र उपदफा (३) बमोजिमको संलग्न मुचुल्का वा प्रतिवेदन समेतका आधारमा विपद् प्रभावितलाई कोषबाट राहत रकम तथा सामाग्री उपलब्ध गराउँदा विपद्को सघनता र व्यापकता, कोषमा जम्मा भएको रकम तथा राहत सामाग्रीको उपलब्धता र खर्चको औचित्य समेतलाई दृष्टिगत गरी **आपतकालिन प्रतिकार्य समितिको** सिफारिसमा **विपद् व्यवस्थापन समितिले** उचित ठहर्याए बमोजिम हुनेछ । यसको प्रगति प्रतिवेदन गाउँ विपद् व्यवस्थापन समिति मा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- (५) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि विपद्को कारणले गम्भिर हानी नोक्सानी वा घाईते भई विपद् प्रभावित व्यक्ति वा निजको एकाघरको परिवारका सदस्यले राहतका लागि निवेदन दर्ता गर्न सक्ने अवस्था नरहेमा र तत्काल राहत उपलब्ध गराउँदा विपद् प्रभावित व्यक्ति थप जोखिममा धकेलिन सक्ने वा थप जनधन र स्वास्थ्यमा हानी नोक्सानी पुग्न सक्ने अवस्था छ भन्ने समितिलाई लागेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई समितिले निर्णय गरेर तत्काल राहत उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।
- (६) विपद् प्रभावित व्यक्तिलाई यस दफा बमोजिम राहत उपलब्ध गराउँदा महिला, बालबालिका, किशोर किशोरी, जेष्ठ नागरिक, अशक्त तथा अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ ।

९.कोष प्रयोग गर्न नपाईने:(१) यस कार्यविधिमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको प्रयोजनका लागि कोषमा जम्मा भएको रकम खर्च गर्न पाईने छैन:

- (क) नियमित प्रशासनिक कार्यको लागि खर्च गर्न,
- (ख) कुनै सरकारी वा गैरसरकारी पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई नियमित रूपमा तलब, भत्ता वा अन्य सुविधा उपलब्ध गराउन,
- (ग) कुनै सरकारी वा गैरसरकारी पदाधिकारी वा कर्मचारीलाई भ्रमण खर्च वा अन्य त्यस्तै प्रकारको खर्च उपलब्ध गराउन,
- (घ) विपद्बाट प्रभावितलाई दिईने तोकिए बमोजिमको राहत बाहेक अन्य कुनै पनि किसिमको चन्दा, पुरस्कार, उपहार वा आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन,
- (ङ) कुनै पनि किसिमको गोष्ठी, अन्तरक्रिया वा सभा सम्मेलन सञ्चालन गर्न, गराउन,
- (च) आकस्मिक रूपमा निर्माण गर्नुपर्ने बाहेकका अन्य नियमित पूर्वाधार विकास निर्माण सम्बन्धी कार्य गर्न गराउन,
- (ड) विपद् जोखिम न्यूनिकरण तथा विपद् व्यवस्थापन सँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध नभएको अन्य कुनै पनि कार्य गर्न गराउन,
- (२) कोषलाई प्राप्त भएको वस्तुगत सहायता सामाग्री मध्ये कुनै पनि सामाग्री पूर्ण वा आंशिकरूपमा कार्यालयको वा कार्यालयको कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारीको नियमित प्रयोजनका लागि प्रयोग गरिनेछैन ।

परिच्छेद - ३

कोषको सञ्चालन, लेखा तथा लेखा परिक्षण

१०.कोषको सञ्चालन: (१) कोषको बैंक खाता सञ्चालन गाउँपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी र लेखा प्रमुख वा निजले तोकेको लेखाको कर्मचारीको संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ ।

(२) कोषबाट एक पटकमा **रु.२,०००।- (दुई हजार रूपैया)** भन्दा बढीको रकम भुक्तानी गर्दा अनिवार्य रूपमा बैंक मार्फत मात्र भुक्तानी गरिनेछ ।

(३) कोषलाई प्राप्त वस्तुगत सहायता सामाग्रीको निकास प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको विपद् व्यवस्थापन हेर्ने अधिकृत स्तरको कर्मचारी र जिन्सी शाखा प्रमुखबाट हुनेछ ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम वस्तुगत सहायता सामाग्री विपद् व्यवस्थापन कार्यमा उपयोगका लागि निकास गर्दा मौज्दात किताबमा खर्च अभिलेख जनाई निकास दिनुपर्नेछ र त्यस्तो सामाग्रीको अभिलेख मूल्यलाई कोषको खर्चको रूपमा समेत अभिलेख गरिनेछ ।

११.कोषको आयव्ययको लेखा तथा सोको सार्वजनिकरण: (१) कोषको आय व्ययको लेखा प्रचलित कानून बमोजिम राखिनेछ ।

(२) कोषले कार्यपालिकाले तोकेबमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कायम गर्नु पर्नेछ।

(३) कोषको मासिकरूपमा भएको आम्दानी र खर्चको विवरण अर्को महिनाको सात गतेभित्रमा सार्वजनिक गर्नुपर्नेछ ।

(४) आर्थिक वर्ष समाप्त भएको मितिले तीन महिनाभित्र समितिले कोषको वार्षिक आय व्ययको विवरण समेत खुल्ने वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी कार्यपालिका मार्फत गाउँ सभा समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

१२.लेखा परिक्षण (१) कोषको आन्तरिक लेखापरीक्षण गाउँपालिकाको आन्तरिक लेखा परिक्षण शाखाबाट हुनेछ ।

(२) कोषको अन्तिम लेखापरीक्षण महालेखा परीक्षकबाट हुनेछ ।

(३) गाउँ कार्यपालिकाले चाहेमा जुनसुकै बखत समितिको हिसावकिताव जाँचन वा जाँच गराउन सक्नेछ ।

(४) गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयले कम्तीमा वर्षको एक पटक कोषको सामाजिक र सार्वजनिक लेखापरीक्षणको व्यवस्था मिलाउनेछ ।

परिच्छेद -४ विविध

१३.सशर्त सहायता: (१) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी तोकिएको कार्य सम्पादन गर्ने शर्त सहित कुनै व्यक्ति वा संस्थाले कोषमा सहायता उपलब्ध गराउन चाहेमा त्यस्तो सहायता प्राप्त गर्नु पूर्व विपद् व्यवस्थापन कोष समितिले शर्त स्वीकार गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी निर्णय गर्नेछ र शर्त स्वीकार गरेको अवस्थामा मात्र सहायता रकम वा सामाग्री कोषमा जम्मा हुनेछ ।

तर नेपाल सरकार, प्रादेश सरकार वा स्थानीय सरकारले सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने हकमा समितिको पूर्व निर्णय आवश्यक पर्नेछैन ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कोषमा प्राप्त अनुदान रकम वा वस्तुगत सहायता सामाग्रीलाई तोकिएको काममा मात्र उपयोग गर्नुपर्नेछ ।

- (३) उपदफा (१) बमोजिम कोषमा प्राप्त अनुदान रकम वा वस्तुगत सहायता सामाग्री तोकिए बमोजिमको कार्यमा उपयोग भए/नभएको सम्बन्धमा त्यस्तो सहायता उपलब्ध गराउने व्यक्ति वा संस्थाले विवरण माग गरेमा सोको विवरण उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) बमोजिम कोषमा सहायता स्वरूप प्राप्त हुने भौतिक सामाग्रीहरूको भण्डारण तथा वितरण कार्यलाई व्यवस्थित गर्न आवश्यकता अनुसार समितिले थप मापदण्ड निर्देशिका बनाई लागु गर्न सक्नेछ ।

१४. परामर्श लिन सक्ने: समितिले यस कार्यविधि बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्न उपयुक्त विज्ञ व्यक्ति वा संस्थासँग आवश्यक परामर्श लिन सक्नेछ ।

१५. रकम फ्रिज नहुने तथा आवर्ती कोष (रिबल्विङ्ग फण्ड) को रूपमा रहने: (१) **दफा ५ को** उपदफा (१) बमोजिम कोषमा जम्मा भएको रकम मध्ये आंशिक वा पुरै रकम कुनै आर्थिक वर्षमा खर्च नभई आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेमा त्यस्तो रकम फ्रिज नभई कोषमै रहनेछ ।

तर **दफा १३** को उपदफा (१) बमोजिम प्राप्त सहायता रकमलाई त्यस्तो शर्त अनुरूप उपयोग गर्न नसकेको कारण जनाई सहायता उपलब्ध गराउने सम्बन्धित व्यक्ति वा संस्थाले फिर्ता माग गरेमा कोषबाट रकम फिर्ता गर्न बाधा पर्ने छैन ।

(२) कोषलाई आवर्ती कोष (रिबल्विङ्ग फण्ड) को रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।

स्पष्टिकरण: यस दफाको प्रयोजनका लागि आवर्ती कोष (रिबल्विङ्ग फण्ड) भन्नाले कोषबाट खर्च भएको नगद रकम वार्षिक रूपमा बजेट विनियोजन मार्फत पुनःपुर्ति गर्दै जाने गरि स्थापित कोषलाई सम्झनुपर्छ ।

(३) कोषमा मौज्जात रकम **रु.३,००,०००/- (तिन लाख)** भन्दा न्यून हुन गएमा तत्काल थप रकम जम्मा गर्न पर्ने छ ।

१६. सहयोगका लागि आह्वान गर्ने: (१) विपद्का कारण आपत्कालिन अवस्था सिर्जना भई स्थानीय स्रोत साधन र क्षमताले विपद्को सामना गर्न कठिन भएमा गाउँपालिकाले छिमेकी स्थानीय तह, प्रदेश सरकार तथा नेपाल सरकारलाई कोषमा आर्थिक तथा वस्तुगत सहायता उपलब्ध गराउन अनुरोध गर्न सक्नेछ ।

(२) विपद्बाट प्रभावितको खोज, उद्धार र राहतका लागि समितिले स्थानीय सामाजिक तथा परोपकारी संघ, संगठन, गैसस, युवा क्लव, आमासमूह, स्वयम् सेवक, राष्ट्रसेवक, उद्योगी व्यवसायी, प्रवृद्ध व्यक्ति तथा आमसर्वसाधारणलाई सहयोगका लागि अनुरोध गर्न सक्नेछ ।

१७. अभिलेख राख्ने: (१) समितिले कोष परिचालन सम्बन्धमा गरेको निर्णय र अन्य काम कारवाहीको अभिलेख दुरुस्त राख्नु पर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अभिलेख **विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन** समितिको सदस्य सचिवको जिम्मामा रहनेछ ।

(३) दफा (१) बमोजिमको अभिलेख सरोकारवाला कुनै व्यक्ति वा संस्थाले माग गरेमा निजलाई नियमानुसार त्यस्तो अभिलेख उपलब्ध गराईनेछ ।

१८. अनुगमन: (१) यस कार्यविधि बमोजिम **विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समिति** वाट आफै वा **सोही समितिवाट** **तिन सदस्य छुट्टै समिति** गठन गरि नियमित तथा आकस्मिक अनुगमन गर्न सक्नेछ ।

- (२) उपदफा (१) बमोजिम समितिले अनुगमन गर्दा आवश्यक सूचकका आधारमा अनुगमन गरि अनुगमनका क्रममा देखिएको सत्य तथ्य विवरण सहितको प्रतिवेदन विपद् व्यवस्थापन कोष परिचालन समिति माफत **विपद् व्यवस्थापन समिति** समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।
- (३) उपदफा (२) बमोजिम पेश हुन आएको प्रतिवेदन समेतका आधारमा कोष परिचालनमा कुनै कमि कमजोरी भएको देखिएमा त्यसलाई सुधार गर्न **विपद् व्यवस्थापन समितिले** आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।
- (४) उपदफा (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि कोष परिचालनमा कुनै गम्भिर त्रुटी रहेको र सोलाई तत्काल रोक्न आवश्यक देखिएमा **विपद् व्यवस्थापन समिति** संयोजकले त्यस्तो कार्य रोक्न निर्देशन दिन सक्नेछ ।
- (५) अनुगमनका क्रममा कुनै व्यक्तिले भुटा विवरण पेश गरी कोषबाट राहत प्राप्त गरेको वा कोषले उपलब्ध गराएको राहतको दुरुपयोग गरेको पाईएमा दोषी उपर प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही हुनेछ ।
- (६) उपदफा (१) बमोजिमको अनुगमन टोलीमा उपलब्ध भएसम्म स्थानीय राजनीतिक दल, विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यमा संलग्न गैरसरकारी संघसंस्था, उद्योगी व्यवसायी आवद्ध संघसंगठन, नागरिक समाज तथा पत्रकार आवद्ध संघसंगठन र सशर्त सहायता उपलब्ध गराउने व्यक्ति वा संस्थाको प्रतिनिधि लाई आमन्त्रीतका रूपमा संलग्न गराईनेछ ।

१९. निर्देशन दिन सक्ने: गाउँ सभाले समितिको काम कारवाहीको सम्बन्धमा समितिलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ ।

२०. कार्यविधिको व्याख्या :

कार्यविधिमा भएका प्रावधानमा कुनै व्याख्या गर्नु पर्ने अवस्था आएमा यसको व्याख्या गर्ने अधिकार गाउँकार्यपालिकामा रहनेछ ।

अनुसूचि १ आपतकालिन राहत सहयोग मापदण्ड

मापदण्ड		उद्देश्य	राहत सहयोग रु.	आवश्यक कागजात
१	सवै प्रकार प्रकोपमा परि मृत्यु भएमा	काजक्रिया खर्च सहयोग	प्रति परिवार रु.१५,०००।	प्रहरी मुचुल्का
२	सवै प्रकारका प्रकोप वाट घर पूर्ण रूपमा भत्केको	भत्केको सामाग्री व्यवस्थापन गर्न	इटाको घर भएको प्रति परिवार रु.५,०००। सम्म	प्रहरी मुचुल्का र प्रतिकार्य समितिको सिफारिसमा

			कच्ची घर प्रति परिवार रु. २,५००। सम्म	प्रहरी मुचुल्का र प्रतिकार्य समितिको सिफारिसमा
३	घर पूर्ण रुपमा जलेर नस्ट भएमा		रु. १०,००० सम्म प्रति घर	प्रहरी मुचुल्का र प्रतिकार्य समितिको सिफारिसमा
४	घर आंशिक जलेर घर भित्रका सामाग्री जलेर नस्ट भएमा र गोठ जलेमा		रु. २५०० सम्म प्रति घर	प्रहरी मुचुल्का र प्रतिकार्य समितिको सिफारिसमा
५	वाढीवाट घर जमीन वगाई पूर्ण रुपमा विस्थापीत भएमा (उठीवास भएमा)	आपतकालिन रुपमा आवासको सहयोग पुर्याउन	प्रति परिवार रु. १५,०००।	प्रहरी मुचुल्का र अनुगमन समितिको सिफारिसमा

पुनश्चः वाढी, हावाहुरी, असिना, जंगली जनावरको अतिक्रमण लगायतका विपद्को क्षती तथा राहतका लागि विपद्को अवस्था हेरी स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशिल समितिको निर्णय अनुसार हुनेछ ।

अनुसूचि २ विपद् व्यवस्थापन कोष खर्चका क्षेत्रहरु

(१) विपद् पूर्व गरिने कार्यहरु :

- गाउँपालिकाको संकटासन्नता र क्षमता विश्लेषण तथा पुनरावलोकन,
- गाउँपालिकाको स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील योजना समीक्षा र पुनरावलोकन,
- गाउँपालिका कर्मचारी, सरोकारवाला, स्थानीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिको समितिको क्षमता विकास,
- वडा स्तरीय, समुदाय स्तरीय विपद् तथा जलवायु उत्थानशील समितिको क्षमता विकास
- उक्त समिति अन्तरगतका कार्य समूह (कार्यदल) को क्षमता विकास

- कार्य समूहलाई आवश्यक हुने पूर्व सूचना, खोज उद्धार, प्राथमिक उपचार, आपतकालिन व्यवस्थापन लगायतका आवश्यक सामग्री व्यवस्थापन ।
- गाउँपालिकाका विभिन्न कार्यक्रमहरु मार्फत साना रोकथामका कार्यहरु
- आपतकालिन आश्रय स्थल निर्माण
- पूर्व सूचना प्रवाह र सचेतना अभियान

(२) विपद्का समयमा गरिने कार्यहरु :

- विपद्का समयमा खोज उद्धार कार्यमा सहयोग
- विपद्बाट विस्थापित भएका र पूर्ण प्रभावितलाई आपतकालिन राहत सहयोग
- आपतकालिन अवस्थामा आश्रय स्थल क्षेत्रमा आवश्यक सहयोग
- आवत जावत अवरुद्ध भएको स्थानमा आपतकालिन यातायात र आवत जावत सुचारु
- प्राथमिक उपचार, खाद्यान्न, पानी, आपतकालिन आवास, गैर खाद्य सामग्री व्यवस्थापन
- विपद्का समयमा सुरक्षित हुने उपाय र आवश्यक सूचनाहरु प्रवाह

(३) विपद्का पश्चातका समयमा गरिने कार्यहरु:

- विस्थापित परिवारहरुलाई १ महिनाका लागि खाद्यान्न सहयोग
- विस्थापित परिवारका बालबालिकाहरुको उच्च शिक्षामा छात्रवृत्ति सहयोग
- पूर्ण प्रभावित र विस्थापित परिवारहरुलाई आयआर्जनका लागि सहयोग

अनुसूचि ३ विपद् द्रुत सर्वेक्षण फाराम

विपद् प्रभावित जिल्लाको नाम:

प्रभावित गा.पा.:-

जनसंख्याको विवरण:

क्र.सं.	गा.पा. वडा को नाम	मृत्यु	घाइते	हराएको	प्रभावित समुदाय/क्षेत्रको नाम (वार्ड नं., गाउँ/टोल)	अनुमानित जनसंख्या			कैफियत
						पुरुष	महिला	जम्मा	

३) सुरक्षा दिनुपर्ने व्यक्तिहरु

गर्भवती महिला	अपांगता भएका व्यक्तिहरु		दुध खुवाउने आमाको संख्या	हराएका		घाइते		विरामी		एकल महिला	जम्मा
	म	पु		म	पु	म	पु	म	पु		

४) मानवीय क्षति

मृतक/बेपत्ता			मृत्यु/बेपत्ता भएको कारण
म.	पु.	जम्मा	

५) विद्यालय जाने जम्मा संख्या:

वालवालिकाहरुको कक्षागत संख्या:

कक्षा	छात्र	छात्रा	विद्यालयको नाम

६) घरको अवस्था (✓ चिन्ह प्रयोग गर्नुहोस्)

- () बस्न नहुने गरी भत्केको () केही मर्मत गरी बस्न योग्य () भित्ता मात्र भत्केको
 () छाना मात्र भत्केका () लुगाफाटा नष्ट भएको () धारा क्षतिग्रस्त
 () भाँडावर्तन नष्ट भएको () खाद्यन्न पुरै/आंशिक नष्ट
 () शौचालय क्षतिग्रस्त

७) जग्गा जमिन बिघा रोपनी मध्ये बिघा रोपनी बगाएको बिघा रोपनी खेती वाली मात्र काम नलाग्ने गरी पुरेको।

८) पशुधन क्षति

गाई/गोरु	रांगा/भैसी	भेडा/बाख्रा	कुखुरा/ हाँस	माछा	अन्य

९) पेशा (✓) चिन्ह प्रयोग गर्नुहोस्)

- () खेतीवारी () मजदुरी () पशुपालन () दुग्ध व्यवसाय
 () सिलाई कटाई () माछापालन () नोकरी () अन्य ।

१०) आवश्यकताको पहिचान

- क) अस्थायी आवासको व्यवस्था ख) स्थायी घर बनाउनु पर्ने ग) धारा बनाउनु पर्ने
 घ) शैक्षिक सहयोग दिनुपर्ने च) मनोविमर्श सेवा छ) छोटो अवधिको लागी
 ड) शौचालय बनाउनु पर्ने ज) लामो अवधिको लागी खाद्यन्न

भ्र) अन्य सेवा

सर्वेक्षणकर्ताको नाम

घरमूलीको नाम:

प्रमाणित गर्नेको नाम:

पद:

दस्तखत:

पद:

संस्था:

संस्था:

दस्तखत:

दस्तखत:

मिति:

मिति:

मिति: